

Grønsmitter: Den fantastiske fortælling

Formål

Grønsmitterne skal stifte bekendtskab med en historie fra det gamle og det nye testamente. Grønsmitterne skal ud at opleve de fantastiske fortællinger med egen krop. Vi skal lege fortællingerne.

Forudsætninger for grønsmutterne

Ingen særlige.

Forudsætninger for lederne

Jo mere vi som ledere kan frit fortælle fortællingerne jo bedre og mere "levende" bliver fortællinger samt det bliver nemmere for pigerne at kunne forholde sig til det.

Om trinene

Med mærket skal grønsmutterne introduceres til fortællinger fra både det gamle og det nye testamente. Fortællingerne er noget af det, vi er fælles om og eventen er at tage del i det fællesskab, som en menighed er.

Trin 1

Esau og Jakob – en fortælling fra det gamle testamente.

Trin 2

Jesu liv.

Trin 3

De betroede talenter – en lignelse.

Event

En del af et fællesskab, et arrangement i sognet.

X'et

Hvis grønsmutterne ikke kun deltager, men medvirker ved eventen.

Trin 1 - Esau og Jakob – en fortælling fra det gamle testamente

Introduktion

Gennem en række aktiviteter ledes spirerne igennem fortællingen om Moses. Indledningsvist fortælles grønsmutterne om bibelen, som består af to dele. Det gamle testamente som handler meget om forholdet mellem Gud og mennesker og alt det svære ved at være menneske. Og det nye testamente, som handler om Jesus, og det han lærte os.

Aktiviteter

Grønsmutterne skal lege sig igennem en historie fra det gamle testamente, historien om Esau og Jakob.

Først indledningen som gør klart at der er noget uvenskab på spil. Isak og Rebekka fik to tvillingsønner, først Esau, så Jakob. Det var sådan, at den ældste skulle arve (førstefødselsretten) lige som det er det ældste barn der bliver konge eller dronning.

Engang da Jakob havde kogt en ret mad, og Esau kom udmattet hjem, sagde Esau til Jakob: "Giv mig hurtigt noget af de røde linser". Men Jakob svarede: "Ikke før du sælger mig din førstefødselsret." Da sagde Esau: "Jeg er lige ved at dø! Hvad skal jeg med min førstefødselsret?" Han gav den til sin yngre bror og spiste maden.

Historie	Aktivitet	Materialer
Esau var en jæger, der i modsætning til sin bror foretrækker det udendørs liv. Jakob havde holdt sig til hjemmet, og var derfor Rebekkas yndling. Jægeren Esau stod sin far nærmest. Da Isak var blevet gammel og blind, ønskede han at velsigne sin ældste søn. Rebekka narrede ham til i stedet at velsigne Jakob. Hun hyllede sin yngste søn i skind fra gedekid, der følte sig lige så ru og hårede som Esau, og deres blinde far velsignede Jakob i den tro, at	Kender grønsmutterne hinanden. Nu skal de prøve på skift at kende deres spejderkammerater med bind for øjnene. En gang må kun mærke på benene. En anden gang armene osv. Hvad er nemt og svært? Kunne de tage fejl af hinanden?	Tørklæderne til at binde for øjnene

han var sin tvillingbror.		
Da sandheden kom for en dag, sagde Isak: " <i>Din bror kom med svig og tog din velsignelse.</i> " Esau udbrød fortvivlet: " <i>Har du ikke gemt en velsignelse til mig?</i> " Men det havde Isak ikke. Efter dette ville Esau slå sin bror ihjel, og Jakob må flygte, til et andet land, til deres morbror, aramæeren Laban.	<p>Laban er jo et ord vi forbinder med noget andet. Han snyder også Jakob – det er derfor vi bruger ordet laban om nogen som ikke er helt i orden.</p> <p>I kan tale om I kender nogen der har været en Laban. Måske kan du læse/genfortælle en af historierne om Emil, hvor han laver gale streger.</p> <p>Er det lige meget om det er med vilje eller ikke?</p>	En historie om Emil fra Lønneberg
Under flugten lægger Jakob sig til at sove i det fri. Om natten har han en drøm, hvor himlen står vidt åben. Guds engle stiger op og ned ad en stige, som går fra himlen til jorden og fra jorden til himlen. Gud selv kommer til syne og lover Jakob, at han vil være med ham og hans slægt altid.	<p>Tidligere lavede vi ofte Jakobsstiger til juletræerne. Klippede siger med engle på. I stedet laver man ofte "efterligninger" nemlig musetrapper eller guirlander.</p> <p>I kan enten lave en jakobsstige, muse-trappe eller guirlande.</p> <p>Måske kan grønsmutterne bygge en lille stige og på den måde øve/bruge besnøringer?</p>	Afhænger af valg af aktivitet
Jakob ville gerne giftes med Labans datter Rakel, han var rigtig forelsket. Men Laban sagde at så skulle han arbejde i syv år gratis for ham. Det gjorde Jakob. Og endelig var der brylluppet. Jakob havde	<p>Ville I kunne forveksle på den måde? Kan I kende pigerne/kvinderne her?</p>	Billeder af piger/kvinder der er kendte for grønsmutterne – det kan både være lokale og kendisser. Placer en bjælke over deres øjne (eller silkepapir/slør over deres ansigter)

vist fået lidt for meget at drikke for han opdagede ikke at han var blevet gift med Rakels søster Lea i stedet. Og så skulle han arbejde syv år for også at blive gift med Rakel som han jo var så forelsket i.		
---	--	--

Slutningen på historien: Jakob fik også børn og levede et godt liv. Men alligevel savnede han sin bror Esau og livet derhjemme. Han ville gerne hjem men han var meget, meget bange. Mon hans bror stadig ville slå ham ihjel?

Men Esau løb ham i møde og faldt ham om halsen, og de to brødre brast i gråd. Heldigvis blev de gode venner igen.

Afslutning

Tag en afrundende snak om fortællingen om jalousi mellem søskende, om at være bange for at "den anden" er sur, om at tilgive og blive venner igen.

Materialeliste

- Se skemaet.

Trin 2 – Jesu liv

Introduktion

I bibelen står der ikke ret meget om Jesus som barn. Men i dette trin stifter grønsmitterne bekendtskab med lidt viden om Jesus. Dog ikke alt det der knytter sig til påske, pinse m.v. – det indgår i mærkerne "På tur i traditionerne".

Aktiviteter

Ved starten af hver aktivitet introduceres den tilknyttede bid af historien. Den tidskrævende aktivitet er at arbejde med træ – derudover er trinnet bygget op om lege.

Historie	Aktivitet	Materialer
<p>Jesus' forældre, Maria og Josef, må flygte med deres nyfødte dreng til Ægypten, fordi kongen, Herodes, vil slå Jesus ihjel af frygt for, at Jesus skal vokse op og blive en konkurrent. Da Herodes dør, vender den lille familie tilbage til Nazaret, hvor Jesus vokser op.</p> <p>Hans far er tømrer og et godt gæt er, at Jesus også er blevet oplært i samme fag. Men det er kun et gæt, for der fortælles ikke noget i evangelierne om Jesus' barndom og opvækst. Vi ved fra forskellige notitser i evangelierne, at Jesus har fået yngre søskende.</p>	<p>En tømrer arbejder med træ. Så det skal I også gøre. Måske vil I i saven og hamre. Måske vil I bare snitte en ting i træ med jeres dolk?</p>	<p>Afhænger af valg af aktivitet.</p>
<p>Jesus vokser op som jøde, og derfor besøgte han Jerusalem sammen med sine forældre i forbindelse</p>	<p>I skal lege en gameleg. Det kan være dåseput eller hvad pigerne foreslår.</p>	

<p>med den jødiske påskefest Jesus er på det tidspunkt 12 år.</p> <p>Jesus bliver væk fra forældrene. De finder ham i Templet med en kreds af kloge jøder om sig. Men det er Jesus der fortæller dem hvordan historierne skal forstås. Da hans forældre siger, at de har ledt efter ham, forklarer han dem, at han jo må være i sin fars hus.</p>		
<p>Jesus bliver døbt af sin fætter, Johannes Døber, da han er omkring 30 år. Ved dåben kommer Helligånden over ham, og Gud siger, at Jesus er hans søn.</p> <p>Herefter bliver Jesus ført ud i ørkenen, hvor han er i 40 dage. I ørkenen frister Djævelen ham ved blandt andet at love ham hele verden, hvis han vil tilbede Djævelen i stedet for Gud, men Jesus modstår alle fristelser og ender med at vise Djævelen fra sig med ordene: Vig bort, Satan.</p>	<p>Leg fangeleg. Fang – djævelens – hale.</p>	<p>”Haler” (fx tørklæder)</p>
<p>Jesus samler 12 mænd om sig, som bliver hans nærmeste tilhængere. De kaldes disciple - altså elever eller ’lærlinge.’ Sammen med dem og en del andre tilhængere</p>	<p>Lad grønsmitterne lege en leg hvor de på skift er handicappede. Fx at skulle gå som blind, hvor man føres af en af de andre.</p>	

begynder Jesus en rejse rundt i Israel.		
På sin rejse helbreder han syge og handicappede og vækker døde til live.		

Afslutning

På sin rejse fortæller Jesus også om Gud, og hvordan Gud vil have, at man skal leve. Meget af det, fortæller han i lignelser. Sådan en skal vi høre næste gang. Den handler om talenter. Har grønsmitterne særlige talenter: Måske spiller de også blokfløjte eller? Bed dem om evt. tage noget med til næste møde, hvor de kan vise det talent.

Materialeliste

- Se skemaet

Trin 3 – De betroede talenter – en lignelse

Introduktion

“Talent” er oprindeligt betegnelsen på en vægtenhed. På Jesu tid var en romersk talent lig med cirka 30 kg sølvmonter. At ordet sidenhen er kommet til at betyde noget med særlige evner, som i eksempelvis talentshows, skyldes blandt andet denne lignelse om talenterne eller om rigmanden, der drog ud på rejse og betroede sine tre tjenere en stor sølvskat på hhv. 5, 2 og 1 talent – alt efter evne.

Aktiviteter

Lignelsen og talenterne: Fortæl først historien. Så skal grønsmitterne vise deres talenter.

En mand skulle rejse til udlandet og kaldte sine tjenere til sig og betroede dem sin formue; én gav han fem talenter, en anden to og en tredje én, enhver efter hans evne; så rejste han. Den, der havde fået de fem talenter, gik straks hen og handlede med dem og tjente fem til. Ligeledes tjente han med de to talenter to til. Men den, der havde fået én talent, gik hen og gravede et hul i jorden og gemte sin herres penge. Lang tid efter kommer disse tjeneres herre tilbage og gør regnskab med dem. Den, der havde fået de fem talenter, kom og lagde andre fem talenter på bordet og sagde: Herre, du betroede mig fem talenter; se, jeg har tjent fem talenter til. Hans herre sagde til ham: Godt, du gode og tro tjener; du har været tro i det små, jeg vil betro dig meget. Det samme skete med ham med de to talenter.

Så kom også han, som havde fået den ene talent, og han sagde: Herre, jeg kender dig som en hård mand, der høster, hvor du ikke har sået, og samler, hvor du ikke har spredt, og af frygt for dig gik jeg hen og gemte din talent i jorden. Se, her har du, hvad dit er. Men hans herre sagde til ham: Du dårlige og dovne tjener! Du vidste, at jeg høster, hvor jeg ikke har sået, og samler, hvor jeg ikke har spredt. Så burde du have betroet mine penge til vekselererne, så jeg havde fået mit igen med rente, når jeg kom tilbage. Tag derfor talenten fra ham og giv den til ham med de ti talenter. For enhver, som har, til ham skal der gives, og han skal have overflod, men den, der ikke har, fra ham skal selv det tages, som han har. Og kast den uduelige tjener ud i mørket udenfor. Der skal der være gråd og tænderskæren.

Den fantastiske fortælling til eventen: Til eventen skal I deltage i et arrangement i jeres lokale fællesskab, menighed, sogn. Find ud af gennem præsten, hvilken fortælling arrangementet vil være bygget op om og tal med spirerne om fortællingen. Så kan de bedre følge med til arrangementet.

Afslutning

Fortællingen har lagt navn til talenter, som grønsmutterne kender fra talentshows og meget andet. Men hvad tror de den betyder. Nedenfor er nogle bud på hvad den kan betyde – der er som i meget andet med bibelen – ikke ét rigtigt svar. Er rigmanden en lunefuld og utilregnelig tyrann, der driller sine tjenere og sætter dem på umenneskelig prøve? I så fald er historien en kritik af de der var rige og havde magten dengang; Jesu fattige tilhørere ville kun alt for godt kunne forstå den tredje tjeners apatiske handlingsmønster – og genkende uretfærdigheden, da herren til sidst fratager ham det hele.

Men er rigmanden i virkeligheden en herre af den allermest generøse slags? I så fald er den tredje tjener virkelig tragisk. Han kan ikke se, at han har fået enorme muligheder – måske skeler han misundeligt til de andres endnu større skat – og holder sig selv fast i offerrollen.

Sidst kan man spørge, om lignelsen rummer en form for lev-i-nuet-filosofi? I så fald handler det om, at alle har et talent; og har man fundet det, så skal man ifølge lignelsen også bruge det. Dit talent er til låns, og du må ikke grave det ned.

Materialeliste

- Afhænger af grønsmutternes egne talenter

Event - En del af et fællesskab

Introduktion

En menighed er et fællesskab. Derfor skal grønsmutterne deltage i et kirkeligt arrangement.

Aktiviteter

Deltag i et arrangement i sognet, der passer til aldersgruppen.

Afslutning

Har grønsmutterne før været i kirke/til et arrangement i sognet? Kan de forstå historierne?

Materialeliste

- Ingen